משפטים תשפ"ג
אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שמ"ח

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת **מִשְׁפָּטִים – שַׁבַּת שְׁקָלִים**, שֶׁהִיא הַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַד' פָּרָשִׁיוֹת. עַם יִשְׂרָאֵל זוֹכִים לְאַרְבַּע פָּרָשִׁיוֹת מְיֻחָדוֹת וּמֻבְחָרוֹת מֵהַשָּׁנָה, שֶׁבְּנוֹסָף לַקְּרִיאָה שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, קוֹרִין פָּרָשָׁה נוֹסֶפֶת, וְהִיא בְּתוֹר הַכָּנָה וְהִתְקַשְּׁרוּת לַיָּמִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁאֲלֵיהֶם אֲנוּ מִתְקָרְבִים.

בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ הַקְּרוֹבָה מְבָרְכִים אֶת חֹדֶשׁ אֲדָר, שֶׁאֵצֶל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא חֹדֶשׁ הַשִּׂמְחָה, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית כט): **מִשֶּׁנִּכְנַס אֲדָר מַרְבִּין בְּשִׂמְחָה**; וּמְכִינִים לִקְרַאת יוֹם פּוּרִים.

בִּכְתְבֵי הָאַר"י הַקָּדוֹשׁ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת מוּבָא, שֶׁהָאוֹר שֶׁשּׁוֹלֵט בָּעוֹלָם בְּפוּרִים, וְהָעִנְיָנִים שֶׁיְּכוֹלִים לִפְעֹל בְּיוֹם קָדוֹשׁ זֶה, הוּא לֹא נִמְצָא בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה, **גַּם לֹא בְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים** (בִּלְשׁוֹן שַׁעַר הַכַּוָּנוֹת דְּרוּשׁ א' בְּעִנְיַן פּוּרִים: "**יֵשׁ יִתְרוֹן גָּדוֹל אֶל פּוּרִים, עַל כָּל שְׁאָר הַיָּמִים, אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים**").

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁיּוֹם קָדוֹשׁ כָּזֶה וּזְמַן מְעֻלֶּה זֶה צָרִיךְ הֲכָנָה, לֹא שֶׁאָדָם פִּתְאוֹם מַגִּיעַ לְזֶה לְלֹא שׁוּם הֲכָנָה מֻקְדֶּמֶת, כִּי חֶבֶל מְאֹד שֶׁיַּפְסִיד... **הָאוֹצָרוֹת פְּתוּחִים, מְחַלְּקִים מַתָּנוֹת, וְלֹא יָדַעְתָּ? "מָה, בֶּאֱמֶת? הָיָה דָּבָר כָּזֶה וְלֹא אָמְרוּ לִי?! אִם הָיִיתִי שָׁם – בַּמֶּה הָיִיתִי מַרְוִיחַ"... וְזֶה נוֹבֵעַ מֵחֶסְרוֹן יְדִיעָה, שֶׁאָדָם לְתֵמּוֹ אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ, וְהוּא עָלוּל לְפַסְפֵּס דְּבָרִים שֶׁיִּתְחָרֵט עֲלֵיהֶם כָּל הַשָּׁנָה...**

וְלָזֶה מַגִּיעַ מִקֹּדֶם **פָּרָשַׁת שְׁקָלִים**, וְלִפְנֵי פּוּרִים מַמָּשׁ יֵשׁ אֶת **פָּרָשַׁת זָכוֹר**, וְאַחַר פּוּרִים **פָּרָשַׁת פָּרָה**, שֶׁהִיא טָהֳרָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כָּךְ **פָּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ** – שֶׁמְּכִינִים כְּבָר עַל יְמֵי פֶּסַח הַקְּדוֹשִׁים, זְמַן חֵרוּתֵנוּ.

כִּי שְׁנֵי חֲדָשִׁים אֵלּוּ – אֲדָר וְנִיסָן – מְקֻשָּׁרִים הֵמָּה יַחְדָּיו, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹצְאִים

בִּשְׁנַת הָעִבּוּר, כְּשֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי חֳדָשֵׁי אֲדָר, עוֹשִׂים אֶת ד' הַפָּרָשִׁיּוֹת וִימֵי פּוּרִים בַּאֲדָר שֵׁנִי, לָמָּה? אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (מְגִלָּה ו:): **כְּדֵי לְסָמֹךְ גְּאֻלָּה לִגְאֻלָּה** – לְסָמֹךְ אֶת הַגְּאֻלָּה שֶׁהָיְתָה בִּימֵי פּוּרִים אֶל הַגְּאֻלָּה שֶׁהָיְתָה בִּימֵי פֶּסַח, שֶׁיְּמֵי נִסִּים הֵם לְיִשְׂרָאֵל, כִּלְשׁוֹן רַשִׁ"י (תַּעֲנִית כט.): **יְמֵי נִסִּים הָיוּ לְיִשְׂרָאֵל פּוּרִים וּפֶסַח.**

וְעַתָּה מַתְחִילִין לְהָכִין לְזְמַנִּים קְדוֹשִׁים אֵלּוּ, כִּי בְּשַׁבָּת זוֹ מְבָרְכִין חֹדֶשׁ אֲדָר, וְקוֹרִין פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, וּבַשָּׁבוּעַ הַבָּא יִהְיֶה רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֲדָר, וְעָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת לְעַצְמֵנוּ חֶשְׁבּוֹן לְאֵיזוֹ קְדֻשָּׁה אָנוּ נִכְנָסִים, וּמַה נִּמְצָא עַכְשָׁו לְפָנֵינוּ.

מְרַגְּלָא בְּפוּמֵיהּ שֶׁל מוֹהַרַא"שׁ הַקָּדוֹשׁ בְּכָל הַשָּׁנִים הִתְבַּטְּאוּתוֹ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי פִּינְחָס מִקָּאריץ זי"ע, שֶׁהִתְבַּטֵּא פַּעַם בְּיָמִים אֵלּוּ – שֶׁמַּגִּיעִים סָמוּךְ וְנִרְאֶה אֶל הַד' פָּרָשִׁיּוֹת – וְכָךְ אָמַר: **"הָיִיתִי כְּבָר רוֹצֶה לְהַגִּיעַ לְהַד' פָּרָשִׁיּוֹת כְּדֵי לְהִתְרָאוֹת בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא".**

זֶה אָמְנָם מִשְׁפָּט קָצָר, אַךְ הִיא אִמְרָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה שֶׁמַּנָּח בְּתוֹכָהּ הַרְבֵּה, וּכְמוֹ שֶׁיִּבֹאַר:

מַהוּ עִנְיָן שֶׁל **"לְהִתְרָאוֹת בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא"**? מִילָּא שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִסְתַּכֵּל עָלָיו בְּאֹפֶן תְּמִידִי, וְהַכֹּל מֻשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה, אֲבָל שֶׁאָדָם יִזְכֶּה **"לְהִתְרָאוֹת"** עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ?

דַּרְכָּם שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּפְגְּשׁוּ יַחְדָּיו, כְּשֶׁבָּאִים לְהִפָּטֵר אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ, מְאַחֲלִים אֶחָד לַשֵּׁנִי "לְהִתְרָאוֹת"... וְהַכַּוָּנָה הִיא שֶׁבְּעָזְרַת ה' נִזְכֶּה עוֹד הַפַּעַם לְהִתְרָאוֹת יַחְדָּיו, אֲבָל כְּשֶׁשּׁוֹמְעִים כָּזֶה בְּטוּי – **"הָיִיתִי כְּבָר רוֹצֶה לְהַגִּיעַ לְהַד' פָּרָשִׁיּוֹת כְּדֵי לְהִתְרָאוֹת בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא"** – מוּבָן שֶׁיֵּשׁ כָּזֶה מַפְתֵּחַ לְיָמִים אֵלּוּ, שֶׁנִּזְכֶּה בְּעָזְרַת ה' לְהִתְרָאוֹת בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְאֶת הַבְּטוּי הַזֶּה אָנוּ מוֹצְאִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בַּעֲלִיָּה לָרֶגֶל בְּשָׁלֹשׁ רְגָלִים, שֶׁיֵּשׁ מִצְוָה לַעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם בְּפֶסַח, שָׁבוּעוֹת וְסֻכּוֹת, לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה.

וְרָאוּי לְכָל אֶחָד לְהִתְבּוֹנֵן אֲפִלּוּ מְעַט בַּמִּצְוָה הַזֹּאת, אָמְנָם הַיּוֹם אָנוּ לֹא זוֹכִים בְּפֹעַל מַמָּשׁ לִרְאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי עַל תִּלּוֹ בְּגַשְׁמִיּוּת, אֲבָל הַקְּדֻשָּׁה קַיֶּמֶת תָּמִיד, יֵשׁ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה שֶׁהוּא מְכֻוָּן כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַטָּה, וְזֹאת אוֹמֶרֶת אֲפִלּוּ אִם לֹא זָכִינוּ לִרְאוֹת אֶת זֶה מַמָּשׁ בְּמוֹ–עֵינֵינוּ, אֲבָל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה בָּנוּי, וְשָׁם עוֹבְדִים אֶת הָעֲבוֹדוֹת

הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עַל יְדֵי "מִיכָאֵל בַּהֲנָא רַבָּה"; מַלְאַךְ מִיכָאֵל נִקְרָא "כַּהֲנָא רַבָּה", וְהוּא עוֹשֶׂה אֶת הָעֲבוֹדוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

וְאַשְׁרֵי אָדָם הַמְּנַסֶּה לְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה זוֹ, וְאֵיךְ? אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (בְּרָכוֹת לג.): **כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו** – יֵשׁ מְצִיאוּת כָּזֹאת שֶׁל בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ גַּם עַתָּה, עַל יְדֵי שֶׁאָדָם זוֹכֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה, וְכָךְ הוּא מִתְחַבֵּר אֶל קְדֻשַּׁת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, בְּחִינַת (אִיּוֹב לו, ג) "**אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק**", וּפָסוּק זֶה נֶאֱמַר עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ (וְיִקְרָא רַבָּה יד, ב).

וְרַבֵּנוּ זַ"ל מַזְכִּיר זֹאת בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת דַּעַת, חֵלֶק שֵׁנִי, סְעִיף י): **מִי שֶׁרוֹצֶה לְהַעֲמִיק וּלְעַיֵּן בְּשִׂכְלוֹ בְּאֵיזֶה עִנְיָן, צָרִיךְ לְקַשֵּׁר אֶת שִׂכְלוֹ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְסִימָן לַדָּבָר: "אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק", "וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק"**; וְלִכְאוֹרָה, מַהוּ "**לְקַשֵּׁר אֶת שִׂכְלוֹ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ**"? הֵיכָן הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?

אַךְ בֶּאֱמֶת, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִמְצָא בְּתוֹךְ– תּוֹכוֹ שֶׁל כָּל יְהוּדִי שֶׁמְּשְׁתּוֹקֵק לִרְאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי עַל תִּלּוֹ, לַעֲבֹד אֶת הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּהְיוּ כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם, לְוִיִּם בְּדוּכָנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם, הוּא מְשְׁתּוֹקֵק לְזֶה, וְזֶה דָּבָר שֶׁצְּרִיכִים אוֹתוֹ תָּמִיד!

בְּכָל הַתְּפִלּוֹת אָנוּ מַזְכִּירִים אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבִפְרָט בִּתְפִלַּת שַׁחֲרִית, חֵלֶק עִקָּרִי מֵהַתְּפִלָּה זֶה הַקָּרְבָּנוֹת; יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמְּזַלְזְלִים בַּאֲמִירַת הַקָּרְבָּנוֹת, הִנֵּה הוּא בָּא מְאֻחָר לַתְּפִלָּה, הַחַזָּן כְּבָר בְּ"הוֹדוּ", רוֹצֶה לֹא לְפַסְפֵּס תְּפִלָּה בְּצִבּוּר, וְהוּא מְדַלֵּג עַל הַקָּרְבָּנוֹת...

לְפִי הָאַרְ"י הַקָּדוֹשׁ בָּזֶה אַתָּה מַחְסִיר חֵלֶק עִקָּרִי מֵהַתְּפִלָּה, זֶה כְּמוֹ שֶׁאַתָּה קוֹפֵץ אֶל הַקּוֹמָה הָעֶלְיוֹנָה אַךְ עֲדַיִן לֹא הָיִיתָ בַּקּוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה... אֵיךְ קָפַצְתָּ?!... צְרִיכִים לָלֶכֶת מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא!

וּבָזֶה פֵּרְשׁוּ צַדִּיקִים הַנֶּאֱמָר (תְּפִלַּת מוּסָף): **תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם** – אִם אָדָם מְקַיֵּם "**תְּמִידִים כְּסִדְרָם**", הַיְנוּ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ כְּסֵדֶר, מָשָׁל לְאָדָם הֶחָפֵץ לַעֲלוֹת בְּסֻלָּם אוֹ לְאֵיזוֹ קוֹמָה גְּבוֹהָה, וְכִי יָכוֹל פִּתְאוֹם לְקַפֵּץ וּלְהַגִּיעַ לְמַעְלָה? אֲפִלּוּ בְּגַשְׁמִיּוּת, כַּמָּה אָדָם יָכוֹל לְקַפֵּץ לַגֹּבַהּ – שְׁלָב אֶחָד, שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ, קוֹמָה אַחַת, אֲבָל קוֹמוֹת שְׁלֵמוֹת?! אֵין דָּבָר כָּזֶה... וְאִם יִנָּפֶה לְהַרְאוֹת זֹאת כְּדֶרֶךְ שֶׁל מִשְׁחָק, זוֹ סַכָּנַת שְׁבִירַת כָּל הָעֲצָמוֹת, ה' יִשְׁמֹר... צְרִיכִים לָלֶכֶת כְּסִדְרָן – לְהַתְחִיל

מֵהַתְחָלָה, וּלְאַט לְאַט! וְעַל יְדֵי שֶׁמְּקַיְּמִים "**תְּמִידִים כְּסִדְרָם**", אֲזַי אָז זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְ"**וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם**" – 'וּמוּסָפִים' הַיְנוּ תּוֹסֶפֶת קְדֻשָּׁה, יְזֻכֶּה לְהַגִּיעַ לְזֶה!

אָדָם לֹא שָׂם לֵב לְכָךְ בַּתְּפִלָּה, שֶׁהִנֵּה הוּא רוֹצֶה כְּבָר לְהַגִּיעַ לִפְסוּקֵי דְּזִמְרָה – לְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכֵן בִּרְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע – לְסַפֵּר מִכָּל מַה שֶּׁקּוֹרֶה בַּשָּׁמַיִם עִם הַמַּלְאָכִים, "וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה" וְכוּ', עַד תְּפִלָּה הָעֲמִידָה – שֶׁהוּא כְּבָר נִכְנָם מַמָּשׁ אֶל תּוֹךְ הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, אֲבָל עָלֶיךָ לְהִתְבּוֹנֵן: **מֵאֵיפֹה הִתְחַלְתָּ?...** הַקְּרֻבָּנוֹת זוֹ הָעֲבוֹדָה הָרִאשׁוֹנָה!

הָאַר"י הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר, שֶׁבַּעֲבוֹדַת הַקְּרֻבָּנוֹת מְטַהֲרִים אֶת **עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה**, וְזֶה הָעִקָּר, כִּי הֲרֵי אֵיפֹה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶת הַחִזּוּק? בְּוַדַּאי אִם זוֹכִים לְהַגִּיעַ לָעוֹלָם שֶׁל הַמַּלְאָכִים, שֶׁל כִּסֵּא הַכָּבוֹד, זֶה דָּבָר גָּדוֹל, **אֲבָל אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְמוֹדֵד עִם עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה – שֶׁזֶּה הָעוֹלָם הַזֶּה, מָלֵא עִם קְלִפּוֹת, בִּלְבּוּלִים, וּמָה עוֹשִׂים?! זוֹ עֲבוֹדַת הַקְּרֻבָּנוֹת!**

בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הָעֲבוֹדָה עִם כָּל הַבְּהֵמוֹת – הַכְּבָשִׂים, הָעִזִּים, הַפָּרִים, וְכֵן לוֹקְחִים אֶת סַמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת, וְכֵן הָיוּ מַדְלִיקִין אֶת הַמְּנוֹרָה שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁאֵלּוּ הֵם עֲבוֹדוֹת יוֹם–יוֹמִיּוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַגִּיד אֶת הַקְּרֻבָּנוֹת – בָּזֶה הוּא מְטַהֵר אֶת **עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה**, וְאֶת אוֹמֶרֶת שֶׁהוּא מַתְחִיל לְהָבִין שֶׁבָּעוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לָקַחַת כֶּבֶשׂ, עֵז, יַיִן (לְנַסָּכִים עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ), סַמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת, וּלְהַעֲלוֹת רֵיחַ נִיחוֹחַ לַה'! כְּלוֹמַר, **יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לָאָדָם לְקַשֵּׁר אֶת חַיָּו הַגַּשְׁמִיִּים אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!**

שֶׁזֶּה חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים שֶׁאָדָם לֹא שָׂם לֵב לְזֶה – "מָה, מִי אֲנִי, בְּקִשְׁתִּי אֲנִי בָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל, מֵניַח תְּפִלִּין, מִתְעַטֵּף בְּטַלִּית"... מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם אָדָם שָׂם עַל לִבּוֹ שֶׁבְּכָל עֲנִיָּנָיו וּבְכָל מַעֲשָׂיו הוּא כְּמוֹ כֹּהֵן שֶׁעוֹסֵק בַּעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ!

בְּפָרָשַׁת שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, מוּבָא בְּדִבְרֵי בַּעַל הַטּוּרִים עַל הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יט, ו) "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ" – **'אִלּוּ זָכוּ יִשְׂרָאֵל הָיוּ כֻּלָּם כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים, וּלְעָתִיד לָבוֹא תַּחְזֹר לָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר** (יְשַׁעְיָהוּ סא, ו) "**וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תְּקֹרָאוּ**"', וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל ב' ח, יח) "**וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ**", וְלִכְאוֹרָה הֲרֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ לֹא הָיָה מִזֶּרַע אַהֲרֹן, אֶלָּא מִשֵּׁבֶט יְהוּדָה, אִם כֵּן מַהוּ "**וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ**"? אֶלָּא

'כֹּהֲנִים' פֵּרוּשׁוֹ 'מְשָׁרְתֵי ה'', וְזֶה יָכוֹל לִהְיוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וּבְעִנְיָן זֶה אָנוּ מַזְכִּירִין רַבּוֹת אֶת לְשׁוֹנוֹ הַזָּהָב שֶׁל הָרַמְבַּ"ם (הִלְכוֹת שְׁמִיטָּה וְיוֹבֵל, פֶּרֶק יג, הֲלָכָה יג, שְׁלֹהֵי סֵפֶר זְרָעִים) אַחַר שֶׁסִּיֵּם לְדַבֵּר מִכָּל עִנְיְנֵי מַתְּנוֹת כְּהוּנָּה וְכוּ', מְסַיֵּם הָרַמְבַּ"ם: "**וְלֹא שֵׁבֶט לֵוִי בִּלְבַד, אֶלָּא כָּל אִישׁ וְאִישׁ מִכָּל בָּאֵי הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אוֹתוֹ וְהֵבִינוּ מַדָּעוֹ לְהִבָּדֵל לַעֲמֹד לִפְנֵי ה' לְשָׁרְתוֹ וּלְעָבְדוֹ לְדַעָה אֶת ה' וְהָלַךְ יָשָׁר כְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ הָאֱלֹהִים וּפָרַק מֵעַל צַוָּארוֹ עֹל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת הָרַבִּים אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ בְּנֵי הָאָדָם הֲרֵי זֶה נִתְקַדֵּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים וְיִהְיֶה ה' חֶלְקוֹ וְנַחֲלָתוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים וְיִזְכֶּה לוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה דָּבָר הַמַּסְפִּיק לוֹ כְּמוֹ שֶׁזָּכָה לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם**" – אָדָם כָּזֶה זוֹכֶה לִהְיוֹת מַמָּשׁ כְּמוֹ כֹּהֵן, וּכְמוֹ שֶׁיֵּשׁ לְכֹהֵן אֶת כ"ד מַתְּנוֹת כְּהוּנָּה – תְּרוּמוֹת, מַעֲשְׂרוֹת, רֵאשִׁית הַגֵּז, בִּכּוּרִים וְכוּ' וְכוּ' הַנְּתָנוֹת רַק לְכֹהֵן, אִם אָדָם יִזְכֶּה לִפְרֹק מֵעָלָיו עֹל גַּשְׁמִיּוּת עוֹלָם הַזֶּה כַּנַּ"ל, וּמְקַבֵּל עָלָיו עֹל תּוֹרָה, לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, גַּם לוֹ יַזְמִין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת כָּל הַפַּרְנָסָה, וְיַסְפִּיק לוֹ כָּל צְרָכָיו.

אָמְנָם לֹא מֻכְרָח שֶׁאָדָם יָבִיא לְךָ בְּפֹעַל תְּרוּמָה שֶׁהִפְרִישׁ מִפֵּרוֹתָיו, כִּי זֶה שַׁיָּךְ בֶּאֱמֶת רַק לְכֹהֵן, אֲבָל יִזְכֶּה לָזֶה בִּדְרָכִים אֲחֵרוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (כְּתֻבּוֹת קה:): **הַמֵּבִיא דּוּרוֹן לְתַלְמִיד חָכָם כְּאִלּוּ הִקְרִיב בִּכּוּרִים**, וּלְמֵדִים זֹאת מֵאֱלִישָׁע הַנָּבִיא שֶׁכָּתוּב אֱצְלוֹ (מְלָכִים ב' ד, מב) "**וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בִּכּוּרִים עֶשְׂרִים לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ**", שׁוֹאֶלֶת הַגְּמָרָא: **וְכִי אֱלִישָׁע אוֹכֵל בִּכּוּרִים הָוָה?** [רַשׁ"י: הֲרֵי לֹא הָיָה אֱלִישָׁע כֹּהֵן, דְּהָיָה מִשֵּׁבֶט גָּד], עוֹנָה הַגְּמָרָא: **לוֹמַר לְךָ כָּל הַמֵּבִיא לְדוּרוֹן לְתַלְמִיד חָכָם כְּאִלּוּ הִקְרִיב בִּכּוּרִים.**

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁאָמְנָם אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, אֲבָל הָעֲבוֹדָה שֶׁלָּנוּ זֶה עֵסֶק קָדוֹשׁ, עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה!

אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁהַבַּיִת שֶׁהוּא זָכָה לְהָקִים – זָכָה לְהִתְחַתֵּן, יֵשׁ יְלָדִים – הַבַּיִת שֶׁלְּךָ הוּא מִקְדָּשׁ מְעַט! זֶה מִשְׁפָּן מְעַט!

שָׁבוּעַ הַבָּא נִקְרָא בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ אֶת בְּנַיִן הַמִּשְׁכָּן, שֶׁזֶּה הֶמְשֵׁךְ לְכָל פַּרְשִׁיּוֹת הַשּׁוֹבְבִי"ם, כִּי זוֹ הַתַּכְלִית, שֶׁזָּכִינוּ לָצֵאת מִמִּצְרַיִם, לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, מָה עַכְשָׁו? "**וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**" (שְׁמוֹת כה, ח) – תִּבְנֶה לִי מִקְדָּשׁ!

– "אֵיפֹה אֶבְנֶה? אֵלֵךְ לִירוּשָׁלַיִם וְאֶבְנֶה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?"... **בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלְּךָ! תֵּדַע שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת אַתָּה כְּמוֹ הַכֹּהֵן!**

הַגְמָא לְכָךְ: עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה הָיְתָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְהִיא הָיְתָה הָעֲבוֹדָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁעָשׂוּ – **תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן**, וְאוֹמְרִים אֶת הַפָּרָשָׁה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם בְּתְחִלַּת הַקָּרְבָּנוֹת.

אָמְנָם לְפִנֵי כֵן אוֹמְרִים אֶת פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר [לְפִי הָאַשְׁכְּנַזִים; הַסְּפָרַדִים אוֹמְרִים אֶת זֶה בְּמָקוֹם אַחֵר], כִּי זֶה הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁעָשׂוּ – רְחִיצַת יָדַיִם וְרַגְלַיִם, כִּי אָסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוֹדָה לְלֹא טָהֳרַת וְקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם.

אַגַּב, הָרֶמֶז בָּזֶה: אִם אָדָם רוֹצֶה לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עָלָיו לְרַחוּץ עַצְמוֹ מִכָּל נְגִיעָה עַצְמִית שֶׁל כֶּסֶף וְכוּ', תְּרַחֵץ אֶת הַיָּדַיִם, שֶׁכַּוָּנָתְךָ תִּהְיֶה רַק לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

מוֹהָרַ"שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר בָּזֶה, שֶׁזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל צַדִּיקִים שֶׁעוֹסְקִים בְּחִבּוּר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶחָד לַשֵּׁנִי, הַיְנוּ לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, שֶׁזֶּה מֵהַדְּבָרִים הַכִּי חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּ"אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל מִפֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לוֹ לָעוֹלָם הַבָּא" וְכוּ' "וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ".

וְזוֹ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים הַקְּדוֹשִׁים, כִּדְאִיתָא (אָבוֹת א, יב) עַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁהוּא "**אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה**", שֶׁזּוֹ עֲבוֹדַת הַצַּדִּיקִים, שֶׁעוֹסְקִים בַּעֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, בִּחִינַת (שָׁם) "**חֻיֵּי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן**" – זוֹכֶה לִהְיוֹת מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן.

וּבְוַדַּאי, אֵין זֶה דָּבָר קַל בִּכְלָל, זֶה קָשֶׁה מְאֹד לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם, לִפְעָמִים אָדָם נִכְנָס כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם, וְהוּא מְקַבֵּל בַּסּוֹף מִשְּׁנֵי הַכִּוּוּנִים מַכּוֹת... בַּבַּיִת הוּא מְנַסֶּה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם – זֶה לֹא קַל...

וְהִנֵּה, אִם אָדָם נִכְנָס לַעֲבוֹדַת קֹדֶשׁ זוֹ עִם נְגִיעָה שֶׁל כֶּסֶף, וְיֵשׁ מְחִיר עַל כָּל טִפּוּל... אֲזַי – הָיָה אוֹמֵר תָּמִיד מוֹהָרַ"שׁ הַקָּדוֹשׁ – מְפַסְּפְסִים אֶת הָעִקָּר... כִּי הַמְטַפֵּל בָּזֶה לֹא רוֹצֶה שֶׁהָעִנְיָן יִגָּמֵר בְּטִפּוּל אֶחָד אוֹ בַּחֲצִי טִפּוּל, הֲרֵי הוּא מַפְסִיד אֶת הַפְּרָנָסָה שֶׁלּוֹ... אֶלָּא מָה? "אֲנִי שׁוֹמֵעַ, תָּבוֹאוּ עוֹד הַפַּעַם"... וְכָךְ כַּמָּה פְּעָמִים, עַד שֶׁמַּתְחִיל לְטַפֵּל בֶּאֱמֶת.

אֲבָל הָרָצוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁכְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהִכָּנֵס לְדָבָר כָּזֶה – כָּךְ הָיָה מוֹהָרַ"שׁ תָּמִיד אוֹמֵר – הוּא

צָרִיךְ לְקַיֵּם 'רְחִיצַת יָדַיִם', שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ נְגִיעָה שֶׁל כֶּסֶף וְכוּ', אֶלָּא "אֲנִי רוֹצֶה רַק לְהַכְנִים פֹּה שָׁלוֹם, לְהַכְנִים פֹּה אִשָּׁה הַחַיִּים, זֶה מַה שֶּׁאֲנִי רוֹצֶה, וְאֵין פֹּה שׁוּם כַּוָּנָה שֶׁל נְגִיעַת עַצְמִיוּת"...

זֶה נִקְרָא 'רְחִיצַת יָדַיִם', וּמַהִי 'רְחִיצַת רַגְלַיִם'? הָיָה מַסְבִּיר מוֹהַרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ תָּמִיד: זֶה עִנְיַן הַטִּרְחָה, שֶׁאָמְנָם זֶה לוֹקֵחַ זְמַן וְכֹחַ, וְלִפְעָמִים מַמָּשׁ צָרִיךְ לָלֶכֶת וְכוּ', וְזֶה מְלַוֶּה בְּכָל מִינֵי טִרְחוֹת שׁוֹנוֹת.

אֲבָל כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס לְזֶה, הוּא צָרִיךְ לְקַיֵּם **רְחִיצַת יָדַיִם וְרַגְלַיִם**, וְכָךְ מַתְחִילִים אֶת הָעֲבוֹדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

זוֹ הַפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹנָה – פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר, וְהַפָּרָשָׁה הַשְּׁנִיָּה הִיא **פָּרָשַׁת תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן**, מָה הִיא? כָּל הַלַּיְלָה נִשְׂרְפוּ קָרְבָּנוֹת עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְהִתְקַבֵּץ סַךְ מִסִּים שֶׁל אֵפֶר וְדֶשֶׁן, וּבַבֹּקֶר הָיְתָה מִצְוָה שֶׁהַכֹּהֵן יִקַּח כְּלִי וְיוֹרִיד אֶת הַדֶּשֶׁן מֵעַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְהִיא מִצְוָה מְדְאוֹרַיְתָא.

אֵיזֶה לְמוּד אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לָקַחַת מִזֶּה לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה? **לְהוֹרִיד דֶּשֶׁן, לְהוֹצִיא זֶבֶל, לְנַקּוֹת מָקוֹם, זוֹ גַּם כֵּן מִצְוָה! וְאַדְרַבָּה, זוֹ הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה!** עַד שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִשְׁנָה תָּמִיד ב, ב): **מִימָיו לֹא נִתְעַצֵּל הַכֹּהֵן מִלְּהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן**; אָדָם יָכוֹל לְהַגִּיד: אֵיזוֹ מִן עֲבוֹדָה זוֹ שֶׁמִּתְלַכְלְכִים... הַיָּדַיִם מִתְמַלְאוֹת עִם דֶּשֶׁן... אֲבָל מֵעוֹלָם לֹא הִתְעַצֵּל הַכֹּהֵן לְכָךְ, אֶלָּא אַדְרַבָּה, הָיוּ עוֹשִׂים גּוֹרָל וּפִיּוּם מִי יִזְכֶּה לָזֶה – מִי מֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן.

וְהוּא לְמוּד נִפְלָא לְכָל אֶחָד וְאֶחָד: **אָדָם נִמְצָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְהִנֵּה פֶּתַח הָאַשְׁפָּה הִתְמַלֵּא, וּצְרִיכִים לְפַנּוֹת אֶת שַׁקִּית הַזֶּבֶל; יֵשׁ הַיְאַמַּר: "מַה פִּתְאוֹם, אֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה? שֶׁאִשְׁתִּי תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה... הַיְלָדִים יַעֲשׂוּ אֶת זֶה... זֶה לֹא מַתְאִים לַכָּבוֹד שֶׁלִּי"...**

וְזֶה מַמָּשׁ כָּךְ, רַבָּנִים הַמְטַפְּלִים בְּעִנְיְנֵי שָׁלוֹם בַּיִת יוֹדְעִים **כַּמָּה מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת נַעֲשׂוֹת בִּגְלַל זֶה, וְכַמָּה מַגִּיעִים לִדְבָרִים לֹא כָּל כָּךְ טוֹבִים מֵחֲמַת זֶה – "הִיא אוֹמֶרֶת לִי לְהוֹצִיא אֶת הַזֶּבֶל בַּבֹּקֶר, מַה פִּתְאוֹם?! שֶׁהִיא תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה!"... וְהוּא אָדָם מְכֻבָּד וְכוּ'...**

וּבְעָצָם זוֹ טִפְּשׁוּת, וְכִי אַתָּה רוֹצֶה לָשֶׁבֶת בַּבַּיִת עִם רֵיחַ סָרוּחַ בִּגְלַל שֶׁזֶּה לֹא הַכָּבוֹד שֶׁלְּךָ, שֶׁהַזֶּבֶל יִצְטַבֵּר בִּגְלַל שֶׁ"זֶה לֹא מַתְאִים לְךָ" – לְפִי דַּעְתְּךָ, **אֲבָל אִם הָיִיתָ חוֹשֵׁב לְרֶגַע הָיִיתָ מִתְבּוֹנֵן וְרוֹאֶה שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָעֲבוֹדָה הָרִאשׁוֹנָה הָיְתָה לְהוֹרִיד אֶת**

הַדָּשָׁן, זוֹ מִצְוָה: אָז תִּקַּח אֶת שַׂקִּית הַזֶּבֶל, תִּקְשֹׁר אוֹתָהּ, תֹּאמַר "לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, הֲרֵינִי בָּא לְקַיֵּם מִצְוַת תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, כְּמוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, לְהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן מֵעַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וּלְפַנּוֹתוֹ מִן הַבַּיִת"...

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לַעֲשׂוֹת דָּבָר כָּזֶה, אֵילּוּ שַׁעֲשׁוּעִים הוּא גּוֹרֵם לְמַעְלָה! **בַּשָּׁמַיִם מִסְתַּכְּלִים עַל הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם!**

זוֹ דֻּגְמָא אַחַת שֶׁמַּרְאָה כַּמָּה אָדָם יָכוֹל לְהִסְתַּכֵּל בְּעִנְיְנֵי הַבַּיִת וְלִרְאוֹת אֵיךְ שֶׁיִּשְׁנָם עֲבוֹדוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מַמָּשׁ, וּבָזֶה שֶׁהוּא מְנַקֶּה אֶת הַזֶּבֶל – הוּא זוֹכֶה לַעֲבֹד אֶת הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלֹא לוֹמַר: "הֲרֵי אֲנִי אַבְרֵךְ, אֲנִי פּוֹעֵל, זוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל אִשְׁתִּי", **הֲרֵי נָשִׁים לֹא עוֹשׂוֹת אֶת הָעֲבוֹדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ**... אָמְנָם הָיָה עֲזֶרֶת נָשִׁים, הָיָה מָקוֹם מְסֻיָּם לְנָשִׁים שֶׁהָיוּ צְרִיכוֹת לְהַגִּיעַ וּלְהָבִיא קָרְבָּן, אֲבָל הָעֲבוֹדָה הָיְתָה רַק עַל יְדֵי הַכֹּהֲנִים...

זוֹ רַק דֻּגְמָא אַחַת אֵיךְ אָדָם יָכוֹל לִזְכּוֹת "**לְטַהֵר אֶת עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה**"; עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה מָלֵא עִם קְלִפּוֹת, דְּבָרִים לֹא כָּל כָּךְ מְרוּצִים, מָה עוֹשִׂים? אֵיךְ מְטַהֲרִים אֶת זֶה? עַל יְדֵי שֶׁלּוֹקְחִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַגַּשְׁמִיִּים – וּבָהֶם עוֹשִׂים דְּבָרִים גְּדוֹלִים, שֶׁזּוֹ עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשָּׁם עוֹשִׂים אוֹתָם עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה, וְכֵן עֲבוֹדַת הַקְּטֹרֶת וְכוּ', וְכָךְ אֵצֶל כָּל אֶחָד – כְּפִי עִנְיָנוֹ שֶׁהוּא מֵבִין אֵיךְ לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה.

זֶה עִנְיָן שֶׁל עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשַּׁיָּךְ גַּם הַיּוֹם – כְּשֶׁיֵּשׁ לָאָדָם דַּעַת, כִּי "מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו".

וְהִגִּיעָנוּ לְכָל זֶה כִּי הִתְחַלְנוּ לְדַבֵּר מֵעִנְיַן עֲלִיָּה לָרֶגֶל, שֶׁהָיוּ מַגִּיעִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה, וְרַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ל) שֶׁשִּׁלְשֶׁת הָרְגָלִים הֵם הַלֵּב שֶׁל הַשָּׁנָה, עוֹלִים שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה לִירוּשָׁלַיִם – לֹא מֻכְרָח שֶׁאָדָם גָּר בִּירוּשָׁלַיִם, אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם גָּר בַּדָּרוֹם אוֹ בַּצָּפוֹן, אֲבָל הוּא זוֹכֶה לַעֲלוֹת לָרֶגֶל, לְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, וּבְשָׁלֹשׁ זְמַנִּים אֵלּוּ מוֹפִיעַ בְּיוֹתֵר אוֹר הַשְּׁכִינָה, שֶׁאָדָם יָכוֹל מַמָּשׁ לָבוֹא וְ"לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה'" (שְׁמוֹת לד, כד).

מַהוּ עִנְיַן "**לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה'**"? שֶׁאָדָם יַתְחִיל לְהַרְגִּישׁ בְּעַצְמוֹ "**פְּנֵי ה'**", כְּדִכְתִיב גַּבֵּי מַתַּן תּוֹרָה (דְּבָרִים ה, ד) "**פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר ה' עִמָּכֶם**", "**פְּנֵי ה'**"

נִמְצָאִים כְּבָיְכוֹל בְּתוֹךְ הָאָדָם, 'פְּנֵי' זֶה לָשׁוֹן שֶׁל **פְּנִימִיּוּת**, זֶה הַשֹּׁרֶשׁ שֶׁל הַמִּלָּה 'פְּנֵי' – **פָּנִים, פְּנִימִי**.

כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים עַל פָּנִים שֶׁל אָדָם, אָמְנָם רוֹאִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַף כָּזֶה... עֵינַיִם כָּאֵלּוּ... שְׂעָרוֹת כָּאֵלּוּ... אֲבָל הַכֹּל מוֹרֶה עַל פְּנִימִיּוּת.

וּבֶאֱמֶת בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ – פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים, מוּבָא כָּל חָכְמַת הַפַּרְצוּף; זֶה אָמְנָם בְּפָרָשַׁת יִתְרוֹ, אֲבָל גַּם בְּפָרָשַׁת מִשְׁפָּטִים, יֵשׁ חֵלֶק שֶׁנִּקְרָא 'סָבָא דְּמִשְׁפָּטִים' – בָּא סָבָא מֵעוֹלָם הָעֶלְיוֹן וְגִלָּה לְתַלְמִידֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי גְּלוּיִם עַל כָּל דָּבָר בְּפָנָיו שֶׁל אָדָם – שְׂעָרוֹת, עֵינַיִם, חֲרִיצִים שֶׁבַּמֵּצַח וְכוּ', וּמָה הַכַּוָּנָה שֶׁל כָּל זֶה? הַפָּנִים הֵן חִיצוֹנִיּוּת, אֲבָל זֶה מַרְאֶה עַל הַפְּנִימִיּוּת שֶׁל הָאָדָם, וְאִם אָדָם בֶּאֱמֶת עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה – זֶה מִשְׁתַּנֶּה... הוּא לֹא שָׁם לֵב, אֲבָל אִם אָדָם בֶּאֱמֶת מַתְחִיל לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּמַמָּשׁ לְהִתְחַבֵּר לִפְנִימִיּוּת הָעִנְיָנִים, הַמֵּצַח שֶׁלּוֹ מֵאִיר! הַפָּנִים שֶׁלּוֹ מְאִירוֹת! כִּי יֵשׁ בְּכָל דָּבָר פְּנִימִיּוּת, הַחִיצוֹנִיּוּת זֶה רַק הַמַּרְאֶה הַחִיצוֹנִי.

וְ'לְרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה'' מִתְקַיֵּם כְּשֶׁעוֹלִים לָרֶגֶל, עוֹלִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְזוֹכִים לְקַבֵּל פְּנֵי ה', וּמוּבָא בְּדִבְרֵי הָרִאשׁוֹנִים, שֶׁבִּימֵינוּ כַּמּוּבָן אָסוּר לָנוּ לְהִכָּנֵס וְלַעֲלוֹת לְהַר הַבַּיִת, אֲבָל בְּכָל זֹאת יֵשׁ עִנְיָן גָּדוֹל לָבוֹא לִירוּשָׁלַיִם בַּחַגִּים וּלְקַבֵּל אֶת אוֹר הַשְּׁכִינָה בִּשְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים.

הִזְכַּרְנוּ כָּל זֶה בִּשְׁבִיל שֶׁנָּבִין בַּהֲבָנָה קְטַנָּה מַהוּ עִנְיָן שֶׁל "**לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה**'", שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ בְּעַצְמוֹ הֱאָרָה פְּנִימִית – "הֵיכָן אֲנִי? אֲנִי בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ, קָרוֹב וְסָמוּךְ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!"...

וּבָזֶה אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל הַשִּׂיחָה שֶׁל רַבִּי פִּינְחָס מִקָּארִיץ זי"ע: "**הָיִיתִי רוֹצֶה לְהַגִּיעַ אֶל הַד' פָּרָשִׁיּוֹת, כְּדֵי לְהִתְרָאוֹת בְּיַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא**", זוֹהִי סְגֻלַּת ד' פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ, שֶׁהֵן **אַרְבַּע** פָּרָשִׁיּוֹת, וְיָדוּעַ שֶׁבְּקַדֵּשָׁה הַכֹּל תָּלוּי עַל אַרְבַּע – יֵשׁ **אַרְבַּע** אוֹתִיּוֹת שֵׁם הַוָּיָ"ה, וּמְכֻוָּן כְּנֶגֶד **אַרְבַּע** עוֹלָמוֹת, וְכֵן כָּל מִינֵי קְדֻשּׁוֹת, צַדִּיקִים תָּמִיד עָבְדוּ לְחַבֵּר כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת בְּיַחַד, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים תָּמִיד בִּ'לְשֵׁם יִחוּד': "**לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ לְיַחֲדָא שֵׁם י"ה בְּו"ה**", וּכְשֶׁזּוֹכִים לַחֲבִילָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁל ד' **הַפָּרָשִׁיּוֹת**, אָדָם זוֹכֶה **לֵרָאוֹת פְּנֵי ה**'! לִקְבֹּעַ בְּתוֹכוֹ הֱאָרָה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי!

וְהִנֵּה אָדָם טוֹעֵן: "אֲבָל זֶה הָיָה גַּם שָׁנָה שֶׁעָבְרָה, לִפְנֵי שְׁנָתַיִם, שָׁלֹשׁ שָׁנִים"... אַךְ מוּבָא בְּחַיֵּי מוֹהַר"ן (סִימָן פט):

שִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל מוֹצָאֵי שַׁבָּת פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת תק"ע פֹּה בְּרֶסְלֶב: כָּל סֵדֶר הַזְּמַנִּים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, דְּהַיְנוּ רֹאשׁ–הַשָּׁנָה יוֹם כִּפּוּרִים סֻכּוֹת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא שְׁמִינִי עֲצֶרֶת חֲנֻכָּה וּפוּרִים. וּמִקֹּדֶם לוֹ, חֲמִשָּׁה עָשָׂר פֶּסַח שָׁבוּעוֹת וְכוּ'. בְּכָל זְמַן וּזְמַן מְאֻלּוּ הַזְּמַנִּים אֵין אֲנִי כְּמוֹ מִקֹּדֶם (וְאָמַר בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: "אַז סָע קוּמְט דִּיא צַייט בִּין אִיךְ נִיט דָאס וָואס פְּרִיעֶר") (הַמּוּבָן מִדְּבָרָיו הָיָה, שֶׁבְּכָל אֵלּוּ הַזְּמַנִּים הוּא בָּא עַל הַשָּׁגָה וְדַעַת חָדָשׁ לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים עִם הָעֲבוֹדָה שֶׁעָבַד כְּבָר בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים בַּשָּׁנִים שֶׁעָבְרוּ, רַק בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה הוּא בָּא עַל הַשָּׁגָה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי, וְיֵשׁ לוֹ עֲבוֹדָה חֲדָשָׁה בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים).

הָיְתָה פָּרָשַׁת שְׁקָלִים שָׁנָה שֶׁעָבְרָה, לִפְנֵי שְׁנָתַיִם, וְאָדָם יָכוֹל לְהַגִּיד עַל שָׁנָה זוֹ: "נוּ, אָז חוֹזְרִים עַל זֶה עוֹד הַפַּעַם"... **אֲבָל זוֹ טָעוּת!** כִּי בְּכָל פַּעַם אָדָם מַגִּיעַ לִמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים לְגַמְרֵי, הַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ זוֹכָה לְדְבָרִים אֲחֵרִים – כְּשֶׁהוּא זוֹכֶה לְכָךְ, וּבֶאֱמֶת הוּא זוֹכֶה, רַק עָלָיו לְפַקֵּחַ אֶת עֵינָיו וְלָדַעַת שֶׁכָּךְ הוּא! **אַתָּה לֹא אוֹתוֹ בֶּן אָדָם שֶׁהָיִיתָ פַּעַם שֶׁעָבְרָה!**

וּבְעֶצֶם אַתָּה גַּם כֵּן לֹא אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהָיִיתָ אֶתְמוֹל וְשִׁלְשׁוֹם, אֲבָל שֶׁאָדָם יַרְגִּישׁ אֶת הַהִתְחַדְּשׁוּת הַזֹּאת בְּאֹפֶן יוֹמִי–יוֹמִי – זוֹ כְּבָר עֲבוֹדָה גְּדוֹלָה מְאֹד, אֲבָל זֶה נַעֲשֶׂה בְּיוֹתֵר בִּזְמַנִּים שֶׁמִּתְחַדְּשִׁים בָּהֶם, וּבִפְרָט בְּחַגִּים קְדוֹשִׁים, שֶׁאָז מְבָרְכִין בִּרְכַּת "שֶׁהֶחֱיָינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה", שֶׁאֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת עוֹשִׂים בְּכָל הַמִּצְוֹות הַבָּאוֹת מִזְּמַן לִזְמַן.

וְאָמְנָם עַתָּה, בְּמִצְוַת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, עֲדַיִן אֵין לָנוּ בְּפֹעַל מַמָּשׁ אֶת קִיּוּם הַמִּצְוָה, אֲבָל בִּקְרִיאַת הַפָּרָשָׁה זוֹכִים לִדְבָרִים גְּדוֹלִים מְאֹד, וּכְמוֹ שֶׁיּבֹאַר.

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (בָּבָא בָּתְרָא י:): **אָמַר רַבִּי אַבָּהוּ, אָמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בַּמֶּה תָּרוּם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל?** – מַה יִּהְיֶה בַּדּוֹרוֹת הָעֲתִידִים, בִּפְרָט כְּשֶׁלֹּא יִהְיֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, בְּמַה תָּרוּם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל? אֲנָשִׁים מַרְגִּישִׁים מַמָּשׁ שְׁפָלִים, שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, בַּמֶּה תָּרוּם קַרְנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל? צְרִיכִים לְהָרִים אֶת קֶרֶן יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמח, יד) "**וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ**".

וּכְמוֹ שֶׁדִּבַּרְנוּ לֹא לִפְנֵי הַרְבֵּה זְמַן – בַּחֲנֻכָּה [אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַכְשָׁו לְהַגִּיעַ לִפּוּרִים, שֶׁהֵם שְׁנֵי הַחַגִּים שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בַּחֹרֶף] – שֶׁהָיְתָה אֶת מִלְחֶמֶת הַקְּדֻשָּׁה נֶגֶד הַיְוָנִים, כִּי הַיְוָנִים אָמְרוּ לְיִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ב, ד): "**כִּתְבוּ לָכֶם עַל**

קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בֶּאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל", הֵם רָצוּ לְהַשְׁפִּיל וְלִשְׁבֹּר אֶת הַ'קֶּרֶן' הַזֹּאת, וְיֶשְׁנָם כָּל מִינֵי פֵּרוּשִׁים מַהִי הַ'קֶּרֶן', וְהַכְּלָל הָעוֹלֶה: **הַ'קֶּרֶן' זוֹ הַגַּאֲוָה, הַתִּפְאֶרֶת, הַכֹּחַ, הָאֹמֶץ, שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, זֶה "קֶרֶן יִשְׂרָאֵל"!**

וְעַתָּה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שׁוֹאֵל אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **"בַּמֶּה תָּרוּם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל?"**.

עוֹנָה הַגְּמָרָא: **"אָמַר לוֹ: כִּי תִשָּׂא"** – פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, שֶׁזּוֹכִים לְקוֹרְאָהּ, וְהַקְּרִיאָה הִיא בְּמָקוֹם הַמְּצוָה שֶׁקִּימוּ בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, וְאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא, כִּי תִשָּׂא, סִימָן ג): **אָמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מִשֶּׁאֲנִי מֵת אֵין אֲנִי נִזְכָּר. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: חַיֶּיךָ, כְּשֵׁם שֶׁאַתָּה עוֹמֵד עַכְשָׁו וְנוֹתֵן לָהֶם פָּרָשַׁת שְׁקָלִים וְאַתָּה זוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן, כָּךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁקּוֹרְאִין אוֹתָהּ לְפָנַי, כְּאִלּוּ אַתָּה עוֹמֵד שָׁם בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וְזוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן;** כְּשֶׁקּוֹרְאִים – אוֹ שׁוֹמְעִים – אֶת פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, זוֹכִים שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא וְזוֹקֵף אֶת רֹאשׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמְסַיֵּם שָׁם הַמִּדְרָשׁ: **מִנַּיִן? מִמַּה שֶׁקָּרְאוּ בְּעִנְיַן וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ. שָׂא אֶת רֹאשׁ לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא כִּי תִשָּׂא.**

כַּמּוּבָן, צְרִיכִים זְכוּת כְּדֵי לְהַרְגִּישׁ אֶת זֶה בְּפֹעַל מַמָּשׁ, אֲבָל אִם אָדָם מַאֲמִין – זֶה חָשׁוּב כְּמִתְקַיֵּם בְּפֹעַל מַמָּשׁ! אָדָם חוֹשֵׁב "מִי אֲנִי בִּכְלָל", אֲבָל זוֹ לְשׁוֹן חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: **חַיֶּיךָ שֶׁאַתָּה עוֹמֵד וְזוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן;** זוֹ פָּרָשַׁת שְׁקָלִים!

וְהִיא הַפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹנָה מִתּוֹךְ ד' הַפָּרָשִׁיוֹת, מַדּוּעַ? מָה עִנְיָנָהּ שֶׁל פָּרָשַׁת שְׁקָלִים שֶׁהִיא כָּל כָּךְ חֲשׁוּבָה? כִּי הֲרֵי בִּדְבָרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, מַתְחִילִים עִם הַדָּבָר הֶחָשׁוּב בְּיוֹתֵר שֶׁבּוֹ כְּלוּל הַכֹּל, אִם כֵּן מָה עִנְיָנָהּ הַמְיֻחָד שֶׁל פָּרָשַׁת שְׁקָלִים?

הַתְּשׁוּבָה הִיא: **כִּי שְׁקָלִים זוֹ צְדָקָה;** הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה נָתְנָה לָנוּ חִיּוּב עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּדְבְרֵי הַפָּסוּק (שְׁמוֹת ל, טו) **"הֶעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל"** – עָשִׁיר אוֹ עָנִי, לֹא מְשַׁנֶּה, מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל אַתָּה צָרִיךְ לָתֵת! תִּתֵּן 'מַחֲצִית'! לֹא מְבַקְּשִׁים מִמְּךָ אֶלָּא רַק מַחֲצִית!

וּבָזֶה מְבֹאָר בִּדְבְרֵי הַצַּדִּיקִים (וְרַבִּי נָתָן מַסְבִּיר אֶת זֶה), בְּמַהוּת עִנְיָן שֶׁל צְדָקָה, שֶׁהִנֵּה אָדָם זוֹכֶה לְהִתְחַלֵּק עִם הַשֵּׁנִי, בְּכָל מִינֵי עִנְיָנִים, אִם זֶה בֶּסֶף, אַתָּה יָכוֹל לַעֲזֹר לְמִשֶּׁהוּ בְּכֶסֶף, אַתָּה רוֹאֶה מִשֶּׁהוּ בְּדַחַק וְאַתָּה מַעֲנִיק לוֹ צְדָקָה, וְכֵן בְּכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה – אִם זֶה מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה, וְאִם זֶה לִבְנְיַן הַקְּדֻשָּׁה, כָּל מַה

שֶׁקְּשׁוּר לִצְדָקָה, וְדָבָר זֶה עוֹשֶׂה לְךָ 'מַחֲצִית', מַה זֹּאת אוֹמֶרֶת? זֶה נוֹתֵן לְךָ אֶת עִנְיַן הַשִּׁפְלוּת, לֹא "אֲנִי הַכֹּל", אֶלָּא "אֲנִי יוֹדֵעַ וּמַכִּיר שֶׁמְּמַה שֶׁיֵּשׁ לִי – אֲנִי צָרִיךְ לְהִתְחַלֵּק עִם הַשֵּׁנִי".

וְיָדוּעַ לָנוּ הַכְּלָל הַגָּדוֹל: **צְדָקָה מַתְחִילָה בַּבַּיִת.** שֶׁזֶּה כָּל עִנְיַן הַ'מַּחֲצִית', שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא מַחֲצִית, וְרַק בְּיַחַד עִם הָאַחֵר הוּא שֶׁקֶל שָׁלֵם, וְזֶה מַתְחִיל בַּבַּיִת, כִּי כְּשֶׁזּוֹכֶה אָדָם לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת אֶת בֵּיתוֹ, זֶה חִבּוּר שֶׁל שְׁנֵי 'מַחֲצִית' בְּיַחַד, וּבָזֶה נַעֲשֶׂה שְׁלֵמוּת...

יֵשׁ יְרוּשַׁלְמִי נִפְלָא מְאֹד (שְׁקָלִים פֶּרֶק א, הֲלָכָה ג) עַל הַפָּסוּק בְּפָרָשַׁת שְׁקָלִים: "זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים", אוֹמֵר הַיְרוּשַׁלְמִי: 'כָּל דְּעָבַר בְּיָמָא, יִתֵּן' – מִי שֶׁעָבַר אֶת יַם סוּף, הוּא צָרִיךְ לָתֵת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל.

הַבֵּאוּר בְּפַשְׁטוּת מוּבָא בַּמְּפָרְשִׁים, שֶׁבָּא לוֹמַר לְךָ בָּזֶה, שֶׁכֻּלָּם צְרִיכִין לָתֵת – כֹּהֲנִים, לְוִיִּם, יִשְׂרְאֵלִים, כְּמוֹ שֶׁכֻּלָּם עָבְרוּ בְּיַם סוּף – כָּךְ כֻּלָּם חַיָּבִים בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל.

וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, מַדּוּעַ נוֹקְטִים דַּוְקָא עִנְיַן שֶׁל יַם סוּף? מָה הַשַּׁיְכוּת שֶׁבֵּין זֶה לָזֶה?

וּמְבֹאָר הֵיטֵב עַל פִּי דְּבָרֵינוּ בַּאֲרִיכוּת בְּפָרָשַׁת בְּשַׁלַּח בְּעִנְיְנֵי קְרִיעַת יַם סוּף: קְרִיעַת יַם סוּף זֶה שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהָבִין שֶׁכָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לוֹ – הוּא זָכָה לְהִתְחַתֵּן בָּרוּךְ ה', זָכָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ פַּרְנָסָה – זֶה קְרִיעַת יַם סוּף, הַיְנוּ שֶׁהַכֹּל הַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה!

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קָרַע אֶת הַיָּם לִקְרָעִים, וְאַחַר כָּךְ חִבְּרָם יַחְדָּיו, זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַתֵּן, וְכַמָּה עָלָיו לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזֶּה עִנְיַן שֶׁל "שִׁירַת הַיָּם", לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה אִתּוֹ שֶׁזָּכָה לְהִתְחַתֵּן וְלִבְנוֹת בַּיִת! וְכֵן עַל פַּרְנָסָה, שֶׁבָּרוּךְ ה' יֶשְׁנָהּ, הוּא לֹא גּוֹוֵעַ מֵרָעָב, חַם וְשָׁלוֹם... אוּלַי עֲדַיִן מַרְגִּישׁ בְּצִמְצוּם, אֲבָל תּוֹדָה לָאֵל! מוֹדִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַכֹּל!

וְזֶה "כָּל דְּעָבַר בְּיָמָא" – כָּל מִי שֶׁמַּכִּיר אֶת הַחֲסָדִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה אִתּוֹ, הוּא יִתֵּן מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, כִּי הוּא מֵבִין טוֹב מְאֹד מַהִי הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, לַעֲזֹר לְעוֹד יְהוּדִי, בַּבַּיִת – שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד עִנְיָן שֶׁל 'מַחֲצִית', וּבְהִתְחַבְּרוּת ב' 'מַחֲצִית' נַעֲשֶׂה שָׁלֵם.

הִנֵּה נָהוּג בְּתִפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לוֹמַר פִּיּוּטִים בְּד' פָּרָשִׁיוֹת אֵלּוּ, מֻחְמֶצֶת רֹב הַקְּדֻשָּׁה שֶׁמֵּאִיר בָּהֶם; אָמְנָם עִקַּר עִנְיַן ד' פָּרָשִׁיוֹת הוּא שֶׁקּוֹרִין הַפָּרָשָׁה בַּתּוֹרָה [וְהִיא הָעֲלִיָּה שֶׁל הַמַּפְטִיר],

אֲבָל מוֹסִיפִים גַּם כֵּן בַּחֲזָרַת הַשַּׁ"צ כַּמָּה פִּיּוּטִים נִפְלָאִים, וְאִם כְּבָר אוֹמְרִים אֶת זֶה – כְּדַאי לְהִתְבּוֹנֵן קְצָת בְּמַה שֶׁאוֹמְרִים שָׁם.

וְהִנֵּה, בַּפִּיּוּט שֶׁל פָּרָשַׁת שְׁקָלִים בְּמוּסָף, אוֹמְרִים לְכְאוֹרָה דְּבַר פֶּלֶא.

נַקְדִּים לוֹמַר, שֶׁבְּפָרָשַׁת שְׁקָלִים – שֶׁהִיא הָרִאשׁוֹנָה, וּבְפָרָשַׁת הַחֹדֶשׁ – שֶׁהִיא הָאַחֲרוֹנָה, יֵשׁ פִּיּוּטִים לֹא רַק בִּתְפִלַּת שַׁחֲרִית אֶלָּא גַּם בִּתְפִלַּת מוּסָף, וְצַדִּיקִים הִסְבִּירוּ שֶׁזֹּאת מֵחֲמַת גֹּדֶל קְדֻשָּׁתָם בַּהַתְחָלָה וּבַסּוֹף, לָכֵן מוֹסִיפִים לוֹמַר גַּם בִּתְפִלַּת מוּסָף.

[אַגַּב תֵּדְעוּ, שֶׁתְּפִלַּת מוּסָף בְּשַׁבָּת הִיא תְּפִלָּה גְּבוֹהָה מְאֹד, וְעָלֶיהָ אִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר הַלָּשׁוֹן (תִּקּוּן יח, דַּף לד:): **"דְּכָלִיל כֻּלְּהוּ צְלוֹתִין"** – תְּפִלָּה שֶׁכּוֹלֶלֶת אֶת כָּל הַתְּפִלּוֹת, שֶׁל כָּל הַשַּׁבָּת וְשֶׁל כָּל הַשָּׁבוּעַ, זֶה נִקְרָא 'מוּסָף' עַל שֵׁם יוֹסֵף הַצַּדִּיק, לָשׁוֹן שֶׁל הוֹסָפָה, כִּי שָׁם יֵשׁ תּוֹסֶפֶת קְדֻשָּׁה, וּבְמֵיָּחָד בַּאֲמִירַת "כֶּתֶר" שֶׁל תְּפִלַּת מוּסָף (אֱצֶל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ נוֹהֲגִין לְנַגֵּן אָז, לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַמַּנְגִּינָה שֶׁלּוֹ – הָאַשְׁכְּנַזִּים וְהַסְּפָרַדִּים, כֻּלָּם נוֹהֲגִין זֹאת).

יָדוּעַ שֶׁאֱצֶל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, כְּשֶׁהָיָה מַגִּיעַ לִקְדֻשַּׁת כֶּתֶר, הָיוּ רוֹאִים שֶׁהוּא אוֹחֵז אֶת שְׁעוֹן הַכִּיס שֶׁלּוֹ בְּיָדוֹ וּמְמַשְׁמֵשׁ בּוֹ, וְהָיָה פֶּלֶא, וּפַעַם גְּלָה הַסּוֹדָם, כִּי כְּשֶׁמַּגִּיעָה קְדֻשַּׁת כֶּתֶר הוּא מְפַחֵד שֶׁמָּא תֵּצֵא נִשְׁמָתוֹ מִן הָעוֹלָם, וְאִם הוּא לֹא יִתְפֹּס אֵיזֶה דָּבָר גַּשְׁמִי – כְּגוֹן שְׁעוֹן זָהָב וְכַדּוֹמֶה – זֶה עָלוּל לִקְרוֹת... הֲרֵי רוֹאִים עִנְיַן הָעֲלִיָּה שֶׁיֵּשְׁנָהּ בְּעֵת קְדֻשַּׁת כֶּתֶר בִּתְפִלַּת מוּסָף שֶׁל שַׁבָּת].

וְהִנֵּה, בִּתְפִלַּת מוּסָף שֶׁל שַׁבָּת שְׁקָלִים, חוֹזְרִים וְאוֹמְרִים בְּכָל קֶטַע אֶת הַמִּלִּים: **"אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָדוֹן נְשָׂא"** – רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, 'אוֹר פָּנֶיךָ' – שֶׁזֶּהוּ עִנְיָן דִּלְעֵיל, אוֹר הַפָּנִים הָעֶלְיוֹנִים, 'עָלֵינוּ אָדוֹן נְשָׂא' – תָּרִים אוֹתָנוּ עִם הָאוֹר הַזֶּה, **"וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא"** – אִם אַתָּה תָּאִיר פָּנֶינוּ עִם הָאוֹר הַזֶּה, אֲזַי אָז נִקַּח שֶׁקֶל 'בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא'.

נִשְׁאֶלֶת הַשְּׁאֵלָה: מַהוּ שֶׁאוֹמְרִים **"וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא"**, הֲלֹא הַמִּצְוָה הִיא **מַחֲצִית** הַשֶּׁקֶל?

אַךְ כְּפִי פֵּרוּשֵׁי הַצַּדִּיקִים זוֹ הַכַּוָּנָה: כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה שֶׁהוּא נִמְצָא בְּ**"בֵּית'** נָכוֹן וְנִשָּׂא" – הַבַּיִת שֶׁלּוֹ הוּא נָכוֹן וְנִשָּׂא, הוּא מְדַקְדֵּק תָּמִיד שֶׁתִּהְיֶה הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה בַּבַּיִת, שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד אוֹר שֶׁל אֱמוּנָה, אוֹר שֶׁל שִׂמְחָה, אוֹר שֶׁל שָׁלוֹם, בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אֲזַי בָּזֶה הִתְחַבְּרוּ שְׁנֵי

"מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל", שֶׁזּוֹ הַתַּכְלִית, שֶׁכָּל אֶחָד יָבִיא אֶת הַ'מַּחֲצִית', וּבְיַחַד עִם הַשֵּׁנִי נַעֲשֶׂה שֶׁקֶל שָׁלֵם, וְזֶה מַתְחִיל בַּבַּיִת!

וְעַל יְדֵי זֶה אָדָם זוֹכֶה שֶׁמִּתְקַיֵּם אֶצְלוֹ "**וְשָׁקַל אֶשָּׂא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשָּׂא**", שֶׁקֶל שָׁלֵם יֶשְׁנוֹ בְּבֵית זֶה! אָמְנָם בְּפַשְׁטוּת הַכַּוָּנָה עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל לְעִנְיָנֵינוּ פֵּרוּשׁוֹ שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְ"**בֵּית נָכוֹן וְנִשָּׂא**" – שֶׁהַבַּיִת שֶׁלּוֹ יִהְיֶה 'בֵּית נָכוֹן' – מָקוֹם שֶׁל הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, 'וְנִשָּׂא' – תָּמִיד יֵדַע שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה הוּא מָקוֹם נִשָּׂא וּמוּרָם מִפְּתָם מְקוֹמוֹת! וְתָמִיד יִשְׁתּוֹקֵק וְיִרְצֶה לְהַגִּיעַ אֶל בֵּיתוֹ!

בְּיָמִים אֵלּוּ שָׁמַעְתִּי אֵיךְ אָדָם אוֹמֵר: "אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת כָּל הַפְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לִדְחוֹת וּלְעַכֵּב אֶת הַגַּעְתִּי הַבַּיְתָה"... ה' יִשְׁמֹר, שֶׁיֵּשׁ כָּזֶה דָּבָר שֶׁאָדָם יִתְעַכֵּב בְּכַוָּנָה כְּדֵי לֹא לְהַגִּיעַ לְבֵיתוֹ... בִּמְקוֹם שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת: "אֲנִי מַגִּיעַ לַבַּיִת – זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלִּי! פֹּה הַשְּׁרָאַת הַשְּׁכִינָה! פֹּה צָרִיךְ לִהְיוֹת הָעֵרִי מְקֻלָּט שֶׁאֲלֵיהֶם נָסִים וּבוֹרְחִים!"...

כֵּן, שֶׁיִּהְיֶה כָּתוּב "בְּרוֹכִים הַבָּאִים לְגַן עֵדֶן"! כָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּבַּיִת! אַתָּה מִסְתּוֹבֵב בַּחוּץ כַּמָּה שֶׁאַתָּה יָכוֹל כְּדֵי לָבוֹא קְצָת יוֹתֵר בְּאִחוּר?! מַשֶּׁהוּ לֹא בְּסֵדֶר פֹּה... צְרִיכִים לְבָרֵר מַה קּוֹרֶה פֹּה... אַל תְּזַרֵּק אֶת הָאַשְׁמָה עַל אַף אֶחָד, אֶלָּא תִּבְדֹּק בְּעַצְמְךָ מַה קּוֹרֶה אִתְּךָ! אֵיפֹה תָּעִיתָ! אֵיפֹה עִרְבַּבְתָּ אֶת כָּל הַצְּנוֹרוֹת!...

זוֹ הַמִּצְוָה שֶׁל "מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל".

וְהִנֵּה יָדוּעַ, שֶׁהַהַקְדָּמָה לְקַבָּלַת הַתְּפִלּוֹת הִיא הַצְּדָקָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים יז, טו) "**אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ**", וְעַל זֶה אִיתָא בַּגְּמָרָא (בָּבָא בָּתְרָא י.): **רַבִּי אֶלְעָזָר יָהִיב פְּרוּטָה לָעָנִי וְהָדַר מַצְלֵי**, וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּפִלָּה, סְעִיף מה): **עַל יְדֵי צְדָקָה בִּשְׁתֵּי יָדַיִם תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת.**

וּבָזֶה יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן: מָה עִנְיַן נְתִינַת הַצְּדָקָה בִּשְׁתֵּי יָדַיִם דַּוְקָא? בְּפַשְׁטוּת לוֹקְחִים אֶת הַפְּרוּטָה וְשָׂמִים אוֹתָהּ בַּקֻּפָּה עִם שְׁתֵּי הַיָּדַיִם, אֲבָל מַה פְּנִימִיּוּת עִנְיָן זֶה?

הַבָּנָה גְּדוֹלָה יֵשׁ בָּזֶה: שְׁתֵּי יָדַיִם הֵינוּ עִם כָּל הַכֹּחוֹת! אַתָּה אָמְנָם שָׂם עַכְשָׁו כַּמָּה פְּרוּטוֹת, אֲבָל תָּשִׂים אֶת זֶה "עִם שְׁתֵּי יָדַיִם" – תַּעֲרִיךְ וְתַחְשִׁיב אֶת זֶה, וּתְצָרֵף כָּל כֹּחוֹתֶיךָ בָּזֶה! עִם יָד אַחַת מֻכְרָחִים לִפְעֹל, בָּרוּךְ ה' יֵשׁ לְךָ יָדַיִם, לְכָל הַפָּחוֹת עִם יָד אַחַת לָשִׂים... אֲבָל אוֹמֵר רַבֵּנוּ: שִׂים עִם שְׁתֵּי יָדַיִם, בָּזֶה אַתָּה מְחַבֵּר עוֹד כֹּחַ אֶל הַמִּצְוָה, זֶה דָּבָר שֶׁלֹּא מֻכְרָחִים – וְאַתָּה מְצָרֵף!

מַטְבֵּעַ שֶׁל שֶׁקֶל, שְׁנֵי שֶׁקֶל, עֶשֶׂר שֶׁקֶל, זֶה לֹא כָּל כָּךְ כָּבֵד שֶׁצְּרִיכִים אֶת הַיָּד הַשְּׁנִיָּה לְעֶזֶר, זֶה אֶפְשָׁרִי בְּיַד אַחַת... אֲבָל אִם מְצָרֵף אֶת הַיָּד הַשְּׁנִיָּה – בָּזֶה מַכְנִים אֶת כָּל הַכֹּחוֹת בַּמְּצָוָה, בְּשִׂמְחָה! שֶׁקֶל, עֶשֶׂר אֲגוֹרוֹת, לֹא מְשַׁנֶּה **מָה** אֲנִי נוֹתֵן, אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה עִם אֹמֶץ וְשִׂמְחָה!

וְזוֹ הַכָּנָה לְקַבָּלַת הַתְּפִלּוֹת, שֶׁזֶּה סוֹד (דִּבְרִים טו, יא) **"פָּתֹחַ תִּפְתַּח"** – אַתָּה פָּתַחְתָּ אֶת שְׁתֵּי יָדֶיךָ בְּיַחַד, פּוֹתְחִים בַּשָּׁמַיִם אֶת חַלּוֹנֵי הָרָקִיעַ! וְעַכְשָׁו כְּשֶׁתִּתְפַּלֵּל – תִּתְקַבֵּלְנָה הַתְּפִלּוֹת!

וְזֶה הָעִנְיָן שֶׁל נְתִינַת צְדָקָה לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, וְכֵן בְּ"וְיָבֶרֶךְ דָּוִיד" יֵשׁ מִנְהָג מֵהָאֲרִ"י הַקָּדוֹשׁ לִתֵּן צְדָקָה כְּשֶׁאוֹמְרִים הַמִּלִּים **"וְהַעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ"** וְגוֹ', וּבָזֶה מַרְאִים: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ – זֶה שֶׁלְּךָ! יֵשׁ לִי אֶת זֶה עַכְשָׁו אֲבָל "וּמִיָּדְךָ נָתְנוּ לָךְ"** (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' כט, יד) – **קִבַּלְנוּ אֶת זֶה מִמְּךָ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ"! הִנֵּה אֲנִי שָׁם אֶת זֶה לִצְדָקָה!**

זֶה עִנְיַן נְתִינַת הַצְּדָקָה לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, וְכֵן בִּכְלָלִיּוּת – לִתֵּן צְדָקָה, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, שֶׁאָז הִכְרִיזוּ עַל הַשְּׁקָלִים, כִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה (שְׁקָלִים א, א):

בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים – עוֹשִׂים כְּרוּזִים כְּדֵי לִתֵּן הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל.

מַדּוּעַ אָסְפוּ מִכֻּלָּם אֶת הַכֶּסֶף? מַה עָשׂוּ עִם הַכֶּסֶף הַזֶּה? לָמָּה כָּל אֶחָד הוּצְרָךְ לִתֵּן מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל?

[אֵינִי יוֹדֵעַ אִם רְאִיתֶם אֶת זֶה, אֲבָל יֶשְׁנָם כַּמָּה 'מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל' הַמְּקוֹרִי בָּעוֹלָם (יֵשׁ תְּמוּנוֹת מִזֶּה), וְרָאִיתִי אֶת זֶה פַּעַם, שָׂמִים אֶת זֶה בְּמוּזֵיאוֹן וְכוּ', יֵשׁ כַּמָּה יְחִידִים שֶׁיֶּשְׁנָם בָּעוֹלָם, וְיֵשׁ עַל זֶה כַּמָּה סְפוּרִים מְצַדִּיקִים וְכוּ'].

מָה עָשׂוּ עִם הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל? בָּזֶה קָנוּ אֶל כָּל קָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה. בְּכָל יוֹם הָיוּ צְרִיכִים לְהַקְרִיב שְׁנֵי כְּבָשִׂים בִּשְׁבִיל עַם יִשְׂרָאֵל [שֶׁזּוֹ פָּרָשַׁת הַתָּמִיד שֶׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם], כְּדֵי לְכַפֵּר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, הַכֶּבֶשׂ שֶׁל שַׁחֲרִית הָיָה מְכַפֵּר עַל כָּל מַה שֶׁצְּרִיכִים לְכַפֵּר עַל הַלַּיְלָה, הַכֶּבֶשׂ שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם מְכַפֵּר עַל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁצְּרִיכִים תִּקּוּן בַּיּוֹם, בְּחִינַת (יְשַׁעְיָהוּ א, כא) "צֶדֶק יָלִין בָּהּ", וְעַל יְדֵי זֶה עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ נְקִיִּים תָּמִיד מֵעֲוֹנוֹת.

אֲבָל הַקָּרְבָּנוֹת צְרִיכִים לִהְיוֹת מִכֻּלָּם, לֹא שֶׁאֶחָד אוֹמֵר "הַכֹּל עַל הַחֶשְׁבּוֹן שֶׁלִּי"... לֹא צְרִיכִים! זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת מִשֻּׁתָּף מִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

וְלָכֵן עָשׂוּ אֶת הַהַתְרָמָה שֶׁל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, הִכְרִיזוּ עַל זֶה, וְהָיוּ גַּבָּאִים שֶׁיָּצְאוּ לְכָל הַמְּקוֹמוֹת וְקִבְּצוּ אֶת הַכֶּסֶף בְּכָל חֹדֶשׁ אֲדָר – עַד רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן, חֹדֶשׁ שֶׁלֵּם הָיוּ מַכְרִיזִים עַל הַשְּׁקָלִים כְּדֵי לְקַבְּצָם.

וְכָךְ כָּל אֶחָד מַרְגִּישׁ: יֵשׁ לִי חֵלֶק בָּזֶה! הַקָּרְבָּן הַזֶּה, הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת שֶׁעוֹשִׂים עַכְשָׁו בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הַכֶּבֶשׂ הַזֶּה שֶׁשּׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ, זוֹרְקִין אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְכָל הָעֲבוֹדָה בּוֹ, אֲנִי שַׁתָּף בְּהַכֹּל כְּמוֹ כֻּלָּם! וְזֶה מְבַטֵּא אֶת הָאַחְדוּת שֶׁבְּעַם יִשְׂרָאֵל.

וְזוֹ מִצְוַת הַצְּדָקָה, שֶׁמְּחַבֶּרֶת אֶת כֻּלָּם בְּיַחַד, וְזוֹ הַהַקְדָּמָה לְקַבָּלַת הַתְּפִלּוֹת, וְזוֹ הַפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבִּדְּ' פָּרָשִׁיּוֹת, שֶׁאֲנַחְנוּ מַתְחִילִים עִם צְדָקָה! אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁזֶּה כָּל הַשִּׂמְחָה שֶׁלָּנוּ, שֶׁאֶחָד יָכוֹל לְהִתְחַבֵּר עִם הַשֵּׁנִי, לְזַכּוֹת אוֹתוֹ! לַעֲקֹר מִן הָאָדָם אֶת הַצְּרוּת עַיִן, שֶׁהוּא לֹא מְפַרְגֵּן...

יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁאֵינָם מְפַרְגְּנִים – לֹא מְפַרְגְּנִים לַאֲחֵרִים, וַאֲפִלּוּ בַּבַּיִת, אִם צְרִיכִים לְקָנוֹת מַשֶּׁהוּ – מִיָּד מַבִּיעִים כָּל מִינֵי בִּקֹּרֶת וּטְעָנוֹת וְכוּ', וְיֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם כָּל כָּךְ קַמְצָנִים עַד שֶׁלֹּא מְפַרְגְּנִים לְעַצְמָם... הוּא יִסְבֹּל בְּעַצְמוֹ כָּל מִינֵי סֵבֶל, וַאֲפִלּוּ בִּזְיוֹנוֹת, כִּי "חֲבָל לִי"...

אָדָם צָרִיךְ לִשְׂמֹחַ עַל שֶׁבָּרוּךְ ה' הוּא יָכוֹל לִקְנוֹת דְּבַר–מִצְוָה! רַבֵּנוּ אוֹמֵר בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת צְדָקָה, סְעִיף נו): **כְּשֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה מִצְוָה, תִּרְאֶה שֶׁהַמִּצְוָה לֹא תִּהְיֶה חִנָּם, אֶלָּא בְּכֶסֶף מָלֵא**; אַתָּה רוֹאֶה "מִבְצָע מְיֻחָד"... תִּשְׁמֹר מִמִּבְצָעִים כָּאֵלֶּה!

כְּשֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ רָצָה לִקְנוֹת אֶת מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה, מָקוֹם הַעֲלָאַת כָּל הַתְּפִלּוֹת לַשָּׁמַיִם, שַׁעֲרֵי גַּן עֵדֶן, וְיֵשׁ דִּין וּדְבָרִים עִם עֶפְרוֹן, אוֹמֵר לוֹ אַבְרָהָם אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית כג, ט) **"בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי"** – אֲנִי רוֹצֶה לִקְנוֹת בְּכֶסֶף מָלֵא!

כְּשֶׁמַּגִּיעַ לָקוֹחַ אֶל מוֹכֵר וְאוֹמֵר לוֹ "אֲנִי רוֹצֶה לִקְנוֹת בְּכֶסֶף מָלֵא", מִיָּד אוֹמֵר הַמּוֹכֵר לְעַצְמוֹ "אֲנַצֵּל אוֹתוֹ"... אֲבָל אַבְרָהָם אָבִינוּ לֹא מְפַחֵד מִזֶּה, הוּא רוֹצֶה לִקְנוֹת בְּכֶסֶף מָלֵא! זוֹ מִצְוָה? אֲנִי רוֹצֶה לִקְנוֹתָהּ בְּכֶסֶף מָלֵא!

כִּי אַבְרָהָם אָבִינוּ יָדַע בְּמַה מְדֻבָּר, מֵאִידָךְ עֶפְרוֹן הָיָה עָשִׁיר, וְהָיוּ לוֹ הַרְבֵּה נְכָסִים, וּמְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה זֶה הָיָה הַמָּקוֹם הַכִּי חָשׁוּךְ אֶצְלוֹ (כִּדְאִיתָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה, דַּף קכח.), כִּי

כָּךְ הוּא אֵצֶל צַדִּיקִים, אֲלוּ שֶׁלֹּא זוֹכִים – לֹא מִתְחַבְּרִים...

יֵשׁ הַשּׁוֹאֲלִים: כָּזֶה צַדִּיק יֶשְׁנוֹ, אָז מַדּוּעַ יֵשׁ מִתְנַגְּדִים? לָמָּה יֵשׁ כָּאֵלּוּ שֶׁלֹּא מַגִּיעִים? הֵם הָיוּ צְרִיכִים לְהִתְבַּטֵּל...

תְּשׁוּבָה לְכָךְ: אָדָם שֶׁהוּא רָחוֹק מֵהַקְּדֻשָּׁה – הוּא לֹא מִתְחַבֵּר לְזֶה, אֶלָּא אַדְרַבָּה, הוּא רוֹאֶה הָפוּךְ... מִמֵּילָא הַהִתְקָרְבוּת הִיא בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִית, כִּי אָדָם לֹא זָכָה לְהַכְשִׁיר עַצְמוֹ לְכָךְ, וְהוּא סוֹלֵד דַּוְקָא מִמְּקוֹם הַקְּדֻשָּׁה, הוּא לֹא מִתְחַבֵּר לְזֶה...

וְזֶה מַה שֶּׁהָיָה אֵצֶל עֶפְרוֹן, שֶׁמִּכָּל הַשְּׁטָחִים שֶׁהָיוּ לוֹ – מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה הָכִי פְּחוּתָה בְּעֵינָיו, וְלָכֵן אָמַר (בְּרֵאשִׁית כג, טו) **"בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה הִיא"**, אַךְ רָצָה **"אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף"**, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ שֶׁאַבְרָהָם רוֹצֶה לְשַׁלֵּם, אָז הוּא רוֹצֶה אֶת הַכֶּסֶף...

וּמַה זֶּה **"אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף"**? כָּתוּב בַּזֹּהַר (פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה, דַּף קכג:): **אַרְבַּע מֵאוֹת עָלְמִין דְּכִסּוּפִין** – זֶה הַצַּדִּיקִים שֶׁמְּלֵאִים עִם רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁהֵם מַמָּשׁ יוֹצְאִים מֵהַכֵּלִים – **"תִּקַּח אֶת הַכֶּסֶף, אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה! אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַבְּנְיָן הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה!"...**

וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן רמב) שֶׁאַרְבַּע מֵאוֹת זֶה בְּגִימַטְרִיָּא "רַע עַיִן", כְּלוֹמַר שֶׁ"זֶה לְעֻמַּת זֶה" – יֵשׁ אֶת אַרְבַּע מֵאוֹת עָלְמִין דְּכִסּוּפִין, כִּסּוּפִים אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, מָה הַהֶפֶךְ שֶׁל זֶה? "רַע עַיִן" – לֹא מְפַרְגֵּן, קַמְצָן, שֶׁזֶּה הָיָה עֶפְרוֹן, שֶׁחָנֵּה מִקֹּדֶם הוּא אוֹמֵר "תִּקַּח אֶת זֶה, לֹא צָרִיךְ אֶת זֶה", אֲבָל אַבְרָהָם אָבִינוּ אוֹמֵר: "אֶקְנֶה מִמְּךָ בְּכֶסֶף מָלֵא, אֲנִי לֹא מְקַבֵּל חִנָּם, מִבְצָע? תִּמְצְאוּ קוֹנִים אֲחֵרִים... אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶת זֶה"...

אָדָם תָּמִיד מְחַפֵּשׂ אֵיפֹה יֵשׁ מִבְצָעִים שׁוֹנִים – "שְׁתַּיִם בִּמְחִיר אֶחָד", "חִנָּם", "חֲצִי חִנָּם"... אֲבָל כָּתוּב בַּזֹּהַר, שֶׁחִנָּם זֶה הַפִּטְרָא אָחֳרָא...

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (בָּבָא קַמָּא פה.): **אִסְיָא דְּמַגָּן בְּמַגָּן מַגָּן שָׁוֶה** – רוֹפֵא שֶׁבָּא בְּחִנָּם, הוּא שָׁוֶה חִנָּם...

[בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹנָה, הִזְכַּרְנוּ אֶת הָרוֹפֵא שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת צַדִּיק וּבַעַל תְּשׁוּבָה, רַבִּי חַיִּים דָּוִד, הַתַּלְמִיד שֶׁל רַבִּי דָּוִד מִלָּעלוֹב, שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת צַדִּיק גָּדוֹל וְכוּ', כְּשֶׁהוּא הִתְקָרֵב – הוּא הִמְשִׁיךְ לַעֲזֹר לִבְנֵי אָדָם בְּעִנְיְנֵי רְפוּאָה, אֲבָל הוּא הִקְפִּיד תָּמִיד לָקַחַת כֶּסֶף, וְלֹא מֵחֲמַת פַּרְנָסָתוֹ, אֶלָּא הוּא יָדַע מִדִּבְרֵי הַגְּמָרָא הַנַּ"ל – שֶׁרוֹפֵא בְּחִנָּם, שָׁוֶה

חִנָּם... וְלָכֵן הוּא תָּמִיד לָקַח כֶּסֶף, כְּדֵי שֶׁבְּכָךְ יִהְיֶה לָאָדָם רְפוּאָה, כִּי מַה שֶּׁבָּא בְּחִנָּם – הוֹלֵךְ בְּחִנָּם...].

מוֹהָרָא"ש הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר לְגַבֵּי הַפָּצָה, שֶׁיֵּשׁ הָאוֹמְרִים: נְחַלֵּק הַסְּפָרִים לְכֻלָּם בְּחִנָּם, שֶׁכֻּלָּם יִקְחוּ... **לֹא כָּךְ עוֹשִׂים, אֶלָּא תְּבַקֵּשׁ מַשֶּׁהוּ לִצְדָקָה, "הִנֵּה אֲנִי נוֹתֵן לְךָ מַתָּנָה" – שֶׁעַל זֶה לֹא יְכוֹלִים לְשַׁלֵּם, אֲבָל לְכָל הַפָּחוֹת תֵּן מַשֶּׁהוּ... וְכָךְ אָדָם יַעֲרִיךְ אֶת זֶה – נָתַן שֶׁקֶל, חֲמֵשׁ שֶׁקֶל, הָעִקָּר שֶׁנָּתַן מַשֶּׁהוּ, אֲזַי זֶה מַשֶּׁהוּ אַחֵר לְגַמְרֵי... כִּי אִם לֹא, וְהוּא לָקַח אֶת זֶה בְּחִנָּם, כְּמוֹ שֶׁלָּקַח בְּחִנָּם – כָּךְ הוּא שָׁם אֶת זֶה בַּכָּף בְּחִנָּם...**

וְזוֹ הַפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹנָה – פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, שֶׁאֲנַחְנוּ מְכִינִים אֶת עַצְמֵנוּ **"לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה'"**, הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא עִנְיָן שֶׁל הִתְנַדְּבוּת, וְרַבֵּנוּ לִמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁצְּדָקָה אֵינָהּ רַק בְּכֶסֶף, כַּמּוּבָן כְּשֶׁצְּרִיכִין לִקְנוֹת דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, כֶּסֶף הוּא יְסוֹד גָּדוֹל שֶׁמַּאֲפְשֵׁר לָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל – לִקְנוֹת חֻפְצֵי קְדֻשָּׁה, לִבְנוֹת בִּנְיָנִים שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, אֲבָל נָגִיד שֶׁאֵין לְבֶן אָדָם כָּל כָּךְ הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְיֵשׁ לוֹ מְעַט, יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל צְדָקָה בְּגוּפוֹ, שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם אֲחֵרִים – גְּמִילוּת חֶסֶד, בְּקוּר חוֹלִים, מִשְׁתַּדֵּל לַעֲזוֹר לְאוּמְלָלִים, **מוֹהָרָא"ש הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר שֶׁבִּזְכוּת כָּל אֵלּוּ שֶׁעוֹסְקִים בִּצְדָקָה וָחֶסֶד – 'מַזְּדִ"א', 'שׁוֹמְרִים', 'חֲבֵרִים' – הֵם יָבִיאוּ אֶת הַגְּאֻלָּה! אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זֶה הֲכִי חָשׁוּב!**

בִּגְמָרָא אִיתָא (פְּסָחִים קיז:) שֶׁאָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אָבִינוּ: "בְּךָ חוֹתְמִין", הַיְנוּ בִּתְפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה מִזְכִּירִין "אֱלֹקֵי אַבְרָהָם אֱלֹקֵי יִצְחָק וֵאלֹקֵי יַעֲקֹב", אֲבָל חוֹתְמִין עִם "מָגֵן אַבְרָהָם", מָה הַטַּעַם? אוֹמְרִים צַדִּיקִים: כִּי אַבְרָהָם הָיָה עַמּוּד הַחֶסֶד, וּמִשִּׁיחַ יָבוֹא בִּזְכוּת הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד!

וְלָכֵן אֲנַחְנוּ מַתְחִילִים אֶת הַפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹנָה עִם עִנְיָן שֶׁל צְדָקָה, שֶׁבָּזֶה קָשׁוּר תְּחִלָּתוֹ לְסוֹפוֹ, שֶׁאַחַר כָּךְ יֵשׁ לָנוּ אֶת פָּרָשַׁת זָכוֹר – מְחִיַּת עֲמָלֵק, פָּרָשַׁת פָּרָה, וְאַחַר כָּךְ פָּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ – שֶׁזּוֹ הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, אֲבָל מַתְחִיל עִם צְדָקָה וָחֶסֶד, שֶׁבִּזְכוּת זֶה תִּהְיֶה הַחֲתִימָה.

נִמְצָא אֵפוֹא, שֶׁיֵּשׁ צְדָקָה בְּכֶסֶף, וְיֵשׁ צְדָקָה בִּטְרָחָה, וְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ לִמֵּד אוֹתָנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן קו) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים מא, ב) "אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל", שֶׁיֵּשׁ גַּם כֵּן צְדָקָה שֶׁהִיא בְּדִבּוּר, לָתֵת שֵׂכֶל, חִזּוּק, תִּקְוָה לְבֶן אָדָם! וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן ב) שֶׁיֵּשׁ "דִּבּוּר שֶׁל צְדָקָה".

לִפְעָמִים עִם דִּבּוּר אֶחָד קָטָן בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן, יְכוֹלִים לִפְעֹל דָּבָר שֶׁכָּל הוֹן דְּעָלְמָא לֹא הָיָה מוֹעִיל לְזֶה!

יוֹשֵׁב לוֹ בֶּן אָדָם שָׁבוּר וְרָצוּץ, עַד שֶׁהוּא חוֹשֵׁב, ה' יִשְׁמֹר, מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הִתְאַבְּדוּת, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמֹר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל; תָּבִיא לוֹ מִלְיוֹן דּוֹלָר, וְתָשִׂים עַל הַשֻּׁלְחָן, זֶה יַעֲזֹר? הוּא מֵיָּד מֵגִיב: "לֶךְ עִם הַכֶּסֶף שֶׁלְּךָ!... לֹא צָרִיךְ אֶת זֶה!"... זֶה לֹא יוֹעִיל לְשׁוּם דָּבָר!

מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁשָּׁמַעְתָּ אוֹתוֹ, דִּבַּרְתָּ אִתּוֹ, נָתַתָּ לוֹ אֵיזוֹ תִּקְוָה בַּחַיִּים – "זֶה לֹא סוֹף הָעוֹלָם, יֵשׁ לְךָ בְּעָיָה אֲמָנָם, אֲבָל יֵשׁ פִּתְרוֹן לַבְּעָיָה!" רַק אִם תִּהְיֶה רָגוּעַ קְצָת!

זֶה נִרְאֶה שֶׁאָפְסָה תִּקְוָה, כֻּלָּם פָּסְלוּ וְאָמְרוּ שֶׁאֵין מַה לְּדַבֵּר... זוֹ כָּזֹאת בְּעָיָה, שֶׁאֵין כְּבָר עַל מַה לְּדַבֵּר... הָיָה אוֹמֵר מוֹהֲרַא"שׁ תָּמִיד (זֶה פִּתְגָּם קָדוֹשׁ שֶׁמִּלֹּתָיו מְצַלְצְלוֹת לָאָדָם): **"כְּשֵׁם שֶׁיֵּשׁ דֶּרֶךְ לְהִכָּנֵס לַבְּעָיָה, כֵּן יֵשׁ דֶּרֶךְ לָצֵאת מִמֶּנָּה!"** זוֹ הִיא–סִטְרִי! אֵיךְ נִכְנַסְתָּ לַבְּעָיָה? קָפַצְתָּ מֵהַגַּג? דֶּרֶךְ אֵיזֶה חוֹר מִתַּחַת לָאֲדָמָה? נִכְנַסְתָּ דֶּרֶךְ אֵיזֶה מָקוֹם לַבְּעָיָה הַזֹּאת... לֹא הָיָה קַל, אֲבָל הִסְתַּבְכְתָּ... אֵיךְ נִכְנַסְתָּ לָזֶה? אוֹתָהּ בְּעָיָה הָיְתָה מְסֻבֶּכֶת עִם חוֹמוֹת גְּדוֹלִים, וְאַתָּה עַל פִּי כֵן מָצָאתָ דֶּרֶךְ לְהִכָּנֵס, אֲזַי **יֵשׁ דֶּרֶךְ לָצֵאת!**

וּכְשֶׁמְּדַבְּרִים עִם בֶּן אָדָם כָּזֶה, וְנוֹתְנִים לוֹ אֶת הַתִּקְוָה שֶׁיֵּשׁ פֶּתַח לָצֵאת, וּמְגַלִּים לוֹ מַה שֶּׁרְבִינוּ צָעָק: **"אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל"**, הוּא שׁוֹמֵעַ וּמִשְׁתָּאֶה עַד מְאֹד, וּבָזֶה הִצַּלְתָּ אוֹתוֹ... זֶה נִקְרָא **"דִּבּוּר שֶׁל צְדָקָה"**. וְכִי יֵשׁ צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה?! הַכֶּסֶף לֹא הָיָה מְשַׁנֶּה אֶצְלוֹ כְּלוּם... זֶה מַגְעִיל אוֹתוֹ, "מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנִּי?! מַה זֶּה יַעֲזֹר לִי?!"... הוּא כָּל כָּךְ מְיוֹאָשׁ, ה' יִשְׁמֹר, עַד שֶׁזֶּה לֹא מְעַנְיֵן אוֹתוֹ...

מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו אֲפִלּוּ דִּבּוּר אֶחָד, בָּזֶה יְכוֹלִין מַמָּשׁ לְהַצִּיל אוֹתוֹ!

וְאָדָם אוֹמֵר: אֲבָל אֲנִי לֹא מַשְׁפִּיעַ וְצַדִּיק, מִי אֲנִי שֶׁאֲדַבֵּר עִמּוֹ?... בִּדְבָרִים אֵלּוּ מוֹהֲרַא"שׁ הָיָה נוֹהֵג לְהַזְכִּיר אֶת לְשׁוֹן הַזֹּהַר (פָּרָשַׁת שְׁלַח, דַּף קנז:): דִּלְזִמְנִין **בְּאַפַּרְקְסְתָּא דְּעַנְיָא תִּשְׁבַּח מַרְגָּנִיתָא** – לִפְעָמִים בְּתוֹךְ הַיַּלְקוּט שֶׁל הֶעָנִי, יְכוֹלִים לִמְצֹא מַרְגָּלִית. לִפְעָמִים הוּא לֹא יוֹדֵעַ אֶת זֶה בְּעַצְמוֹ, אֵיךְ נִכְנַס אֶל הַשַּׂקִּית שֶׁלּוֹ יַהֲלוֹם... הוּא לֹא מַכִּיר בְּעַצְמוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ, **אֲבָל יֵשׁ! לְכָל יְחוּדִי!**

וּכְפִרְט מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֻרָב לְרַבֵּנוּ, יֵשׁ לוֹ יַהֲלוֹמִים כָּאֵלּוּ! הוּא שָׁמַע, הוּא

הֵבִין, הוּא קָרָא בְּאֵיזֶה סֵפֶר, עֲדַיִן הוּא לֹא מַמָּשׁ יוֹדֵעַ וּמֵבִין הָעִנְיָן לַאֲשׁוּרוֹ, אֲבָל יֵגִיעַ הַזְּמַן וְהָרֶגַע הַנָּכוֹן שֶׁהִנֵּה מָצָאתָ מִשֶּׁהוּ שֶׁהוּא עַל סַף יֵאוּשׁ, וְאָז אַתָּה מוֹצִיא אֶת הַיַּהֲלוֹם שֶׁיֵּשׁ אָצְלְךָ, וְהִצַּלְתָּ אוֹתוֹ!

הִצַּלְתָּ אוֹתוֹ, אֶת הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלּוֹ, וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁלּוֹ! הֵבֵאתָ לוֹ אֵיזֶה סֵפֶר, קוּנְטְרֵס, אַתָּה זוֹכֶה לְהָפִיץ, וְהִצַּלְתָּ אוֹתוֹ!

שֶׁזּוֹ מַעֲלַת הַפָּצָה, שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהָפִיץ אוֹר הַצַּדִּיק, שֶׁזֶּהוּ מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל ־ אֲמִתִּי! זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָדָם לוֹקֵחַ קוּנְטְרֵס, וְנִרְאֶה כַּ'חֲצִי', אֲבָל זֶה מֵנִיב אַחַר כָּךְ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זְכֻיּוֹת, שֶׁפִּתְאֹם אָדָם אוֹמֵר "מִי יָלַד לִי אֶת אֵלֶּה" (יְשַׁעְיָהוּ מט, כא), יֵשׁ לוֹ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זְכֻיּוֹת... "מִי הֵבִיא לִי אֶת כָּל זֶה?" אֲבָל הֲלַכְתָּ וְזִכִּיתָ בֶּן אָדָם, דִּבַּרְתָּ אִתּוֹ אֵיזֶה דִּבּוּר אֱמוּנָה, נָתַתָּ לוֹ אֵיזֶה סֵפֶר, אֵיזֶה קוּנְטְרֵס, וְהִנֵּה שִׁנִּיתָ אֶת כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ...

בָּזֶה אֲנַחְנוּ מַתְחִילִים אֶת הַד' פָּרָשִׁיּוֹת, וַאֲנַחְנוּ מַתְחִילִים כְּבָיכוֹל לְהִתְרָאוֹת עִם פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, שֶׁזֶּה כַּמּוּבָן קָשׁוּר לְפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁפּוֹתַחַת בַּמִּלִּים (שְׁמוֹת כא, א): "**וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם**" – דְּבָרִים אֵלּוּ נִקְרָאִים 'מִשְׁפָּטִים', שֶׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ: אֵיךְ אֲנִי מִתְנַהֵג? הַאִם אֲנִי מְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁצְּרִיכִים? אֲנִי קָם בַּבֹּקֶר, הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל? אֲנִי לוֹמֵד מַשֶּׁהוּ – שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם? אֲנִי עוֹשֶׂה מַשֶּׁהוּ בַּחַיִּים? מִתְבּוֹדֵד כַּמָּה דַּקּוֹת אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא?...

הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה צוֹעֶקֶת: "**וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם**" – הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ: תָּשִׂים אֶת זֶה "**לִפְנֵיהֶם**" – לִפְנֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אַתָּה אָמְנָם לֹא דַּיָּן וְאַתָּה לֹא שׁוֹפֵט, אֲבָל לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמְךָ וְלִדּוֹן אֶת עַצְמְךָ אַתָּה לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת עִם חָלוּק שֶׁל שׁוֹפֵט... לָזֶה צְרִיכִים רַק רְצִינוּת, לָדַעַת: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר!** וַאֲנִי שׁוֹפֵט אֶת עַצְמִי תָּמִיד!

רַבֵּנוּ מֵבִיא (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן טו) אֶת דִּבְרֵי הַסִּפְרִי (פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים): **כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין לְמַטָּה, אֵין דִּין לְמַעְלָה;** אָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ – בָּזֶה הוּא מַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים! מָתַי יֵשׁ דִּינִים? כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּהֶפְקֵרוּת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אָדָם שֶׁשּׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ – "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעָלַי לְתַקֵּן, תַּעְזֹר לִי שֶׁאֶזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת**

הַכֹּל!" זֶה "**הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם**", בָּזֶה הַמְּתָקַת אֶת הַכֹּל!

וְעִם זֶה אֲנַחְנוּ זוֹכִים עַכְשָׁו לְסַיֵּם אֶת הַשּׁוּבָב"ים, זָכִינוּ לְשִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת, וְעַכְשָׁו בְּשַׁבָּת זוֹ זוֹכִים שֶׁמִּתְקַיֵּם "**לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם**", כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁכְּשֶׁמְּסַיְּמִין אֶת הַשּׁוּבָב"ם קוֹרִין פָּרָשַׁת שְׁקָלִים שֶׁבָּהּ מְסַיְּמִין (שְׁמוֹת ל, טו) "**לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם**" – זוֹכִים לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת.

וְזֶה מְרֻמָּז בְּרֵישׁ פָּרָשָׁתָן: "**כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד**" – אֵלּוּ שִׁשָּׁת הַשָּׁבוּעוֹת שֶׁל הַשּׁוּבָב"ם, "**וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם**"; וְאַשְׁרֵי אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הַקְּדוֹשִׁים הַלָּלוּ, הֲרֵי יֵשׁ עוֹד כַּמָּה יָמִים לִימֵי הַשּׁוּבָב"ם, וְאָמְנָם אֵלּוּ כַּמָּה יָמִים, **אֲבָל בִּרוּחָנִיּוּת דְּבָרִים קְצָרִים וּקְטַנִּים אֵין לְזֶה עֵרֶךְ וּגְבוּל!**

נִשְׁאֲרוּ כַּמָּה יָמִים שֶׁל הַשּׁוּבָב"ם, נְנַצֵּל אוֹתָם בִּלְמוּד הַתּוֹרָה, תְּפִלָּה. יַגִּיעַ שַׁבָּת, בְּעֶזְרַת ה' נִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ פָּרָשַׁת שְׁקָלִים, וּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ יָבוֹא וְיָרִים אוֹתָנוּ – "**חַיֶּיךָ שֶׁאַתָּה עוֹמֵד שָׁם וְזוֹקֵף אֶת רֹאשָׁן**"!

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ אֶת כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁמִּתְגַּלּוֹת בְּיָמִים קְדוֹשִׁים אֵלּוּ, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים כִּרְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּרְצוֹן הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְנִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ
הרה"ח ר' בנימין ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו
ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו
וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי' ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק.

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו' ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

כנסו לאתר 'ברסלב שלי'
breslevsheli.co.il

הודפס 'בדפוס מוהרא"ש'